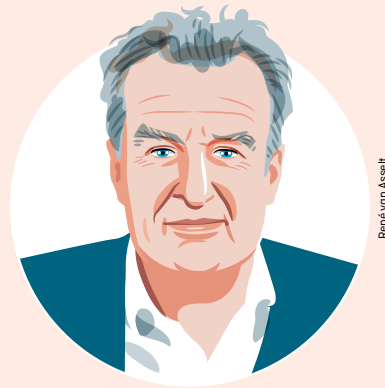

Wat is Greenpeace toch een inhumaan en doortrapt clubje

René van Asselt

Bij Greenpeace is de champagne ontkurkt. Het hof in de Filippijnen gaf de milieuorganisatie gelijk in de zaak over gouden rijst. Tegen deze genetisch gemodificeerde rijst vecht de milieuorganisatie al tientallen jaren en het lijkt er nu op dat er eindelijk een winnaar is.

Het bewijst tevens hoe door en door ziek Greenpeace is. Deze rijstsoort is ontwikkeld om tekorten aan vitamine A tegen te gaan. Vooral in arme landen worden daardoor jaarlijks 50.000 tot 250.000 kinderen blind, en daarvan sterft volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) de helft binnen een jaar.

Dat vitaminegebrek ontstaat doordat in veel arme landen (vooral in Azië) witte rijst de basis is van elke maaltijd. En dus bedachten de Zwitserse hoogleraar plantengenetica Ingo Potrykus en zijn Duitse collega Peter Beyer in de jaren negentig een rijstvariant met een ingebouwd gen van een narcis (later vervangen door een maïsgen) en van een bacterie, waardoor die witte rijst toch bètacaroteen, een voorloper van vitamine A, zou maken.

Ik heb Potrykus vaak gesproken. Het is een betrokken wetenschapsman die zijn kennis wil gebruiken om een groot humanitair probleem op te lossen. Hij heeft geen dollartekens in de ogen, hij wil de mensheid helpen en mede daarom zette het Amerikaanse weekblad *Time Magazine* hem al eens op de omslag.

Al vanaf de eerste dag verzet Greenpeace zich echter rücksichtslos tegen gouden rijst. De organisatie stelt zich op het standpunt dat genetische modificatie 'onnatuurlijk' is. In de jaren negentig hingen leden bij bushokjes posters op met teksten als: 'Uw sla blijft zo lekker vers omdat wij er genen van raten in stoppen. Eet smakelijk.' Het begrip 'onnatuurlijk' is een absurd argument natuurlijk (bliksemafleiders en veiligheids gordels zijn ook onnatuurlijk), maar goed, Greenpeace is machtig en velen – ook rechters – waggelen achter de club aan.

De media idem. Elke misstap van Shell wordt uitvergroot. *Follow the Money* volgt Shell al vele jaren en heeft daar diverse journalisten op gezet. Deze website is daar trots op en vraagt met enige regelmaat om extra geld. 'Jouw bijdrage zorgt ervoor dat wij de macht kunnen blijven controleren en belangrijke informatie kunnen brengen.' Wanneer las u voor het laatst een diepgravend en kritisch artikel over Greenpeace – minstens even machtig als Shell – in *Follow the Money*, *NRC*, *de Volkskrant*, *De Groene Amsterdammer*, *Vrij Nederland* of *Trouw*?

Het in 1971 in Canada opgerichte Greenpeace verdient lof voor hoe het zich heeft verzet tegen kernproeven, tegen de jacht op walvissen en tegen het doodknuppelen van zeehondenpups. Greenpeace had gelijk en heeft eraan bijgedragen dat zeker in de rijkere, westerse landen veel meer aandacht is voor natuur en milieu dan destijds. Hulde daarvoor.

Maar onderweg heeft deze club een verkeerde afslag genomen. Oprichter Patrick Moore situeert dit in zijn boek *Confessions of a Greenpeace Dropout* rond 1982. Moore, een gepromoveerde Canadese ecooloog en lange tijd de enige natuurwetenschapper in de organisatie, constateerde dat zijn medeoprichters zich in die tijd niet meer door rationele argumenten lieten leiden en alleen maar acties voerden – bijvoorbeeld tegen chloor – om aandacht te krijgen. 'Toen haakte ik af. Ik weet dat chloor een van de 98 elementen in het periodiek systeem is en noodzakelijk voor het leven op aarde.'

Ook de Britse auteur en milieuactivist Mark Lynas keert zich, na de 'overwinning' in de Filippijnen, af van de organisatie. Terwijl hij eerder niet zo ver wilde gaan om Greenpeace van inhumaniteit te beschuldigen, is die grens nu gepasseerd, schreef hij in het tijdschrift *The Spectator*. Deze club maakt volgens hem de hele milieubeweging verdacht. 'Greenpeace, j'accuse.'

Ik heb in 2005 in Brussel een debat bijgewoond tussen Potrykus en een vertegenwoordiger van Greenpeace. De Zwitserse hoogleraar maakte nogmaals duidelijk dat de rijst was ontwikkeld om honderdduizenden levens te redden en dat elk jaar opnieuw. Daarop zei de Greenpeace-man: ik geloof u, en vermoedelijk hebt u ook gelijk, maar wij zien gouden rijst als een paard van Troje. Als wij daarmee akkoord gaan, is ons verzet tegen het andere 'Frankenstein-voedsel' niet meer geloofwaardig.

Met andere woorden: principes (en de contributie plus legaten die daarmee kunnen worden binnengehaald) boven mensenlevens. Bah.

Rücksichtslos verzet tegen levensreddende gouden rijst toont hoe door en door ziek deze organisatie is